

Υπόθεση C-270/20

Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως

Ημερομηνία καταθέσεως:

18 Ιουνίου 2020

Αιτούν δικαστήριο:

Landesgericht Korneuburg (Αυστρία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

16 Ιουνίου 2020

Ενάγοντες:

AG, ανήλικος, νομίμως εκπροσωπούμενος

MG, ανήλικος, νομίμως εκπροσωπούμενος

HG, ανήλικος, νομίμως εκπροσωπούμενος

Εναγομένη:

Austrian Airlines AG

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ

Landesgericht Korneuburg

[παραλειπόμενα]

Το Landesgericht Korneuburg (πρωτοδικείο του Korneuburg, Αυστρία), δικάζον ως δευτεροβάθμιο δικαστήριο, εξέδωσε [παραλειπόμενα], εν συμβουλίω, επί της διαφοράς μεταξύ των ανηλικών εναγόντων [1] **AG**, [2] **MG**, [3] **HG**, απάντων εκπροσωπούμενων από τους M***** A***** E***** και A***** G*****, ως νόμιμους εκπροσώπους, [παραλειπόμενα], και της εναγομένης **Austrian Airlines AG**, 1300 Wien-Flughafen, [παραλειπόμενα] [παραλειπόμενα] [παραλειπόμενα], με αντικείμενο ποσό ύψους **600,00 ευρώ** [παραλειπόμενα], κατόπιν έφεσης που άσκησαν οι ενάγοντες κατά της απόφασης του Bezirksgericht Schwechat (ειρηνοδικείου του Schwechat, Αυστρία) της 17ης Οκτωβρίου 2019 (με ημερομηνία 2 Δεκεμβρίου 2019), [παραλειπόμενα], την ακόλουθη

Διάταξη

[I] Υποβάλλει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ τα ακόλουθα **προδικαστικά ερωτήματα**:

[1] Έχει το άρθρο 7, παράγραφος 2, στοιχείο β΄, του κανονισμού (ΕΚ) 261/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2004, για τη θέσπιση κοινών κανόνων αποζημίωσης των επιβατών αεροπορικών μεταφορών και παροχής βοήθειας σε αυτούς σε περίπτωση άρνησης επιβίβασης και ματαίωσης ή μεγάλης καθυστέρησης της πτήσης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 295/91, την έννοια **ότι ο [σελ. 2 του πρωτοτύπου] αερομεταφορέας μπορεί να περιορίσει την έκταση του δικαιώματος αποζημίωσης που προβλέπεται στο άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού ακόμη και στην περίπτωση που, κατόπιν ματαίωσης της κρατηθείσας πτήσης, στους επιβάτες προσφέρεται εναλλακτική πτήση της οποίας η προγραμματισμένη ώρα αναχώρησης και η προγραμματισμένη ώρα άφιξης προηγούνται, εκάστη κατά 11 ώρες και 55 λεπτά, της προγραμματισμένης ώρας πραγματοποίησης της ματαιωθείσας πτήσης;**

[II] Αναστέλλει τη διαδικασία μέχρι την έκδοση της προδικαστικής απόφασης του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης [παραλειπόμενα].

Σκεπτικό:

Οι ενάγοντες (ήτοι οι νόμιμοι εκπρόσωποί τους) πραγματοποίησαν κράτηση για την πτήση OS 865 της εναγομένης που θα πραγματοποιείτο στις 24 Ιουνίου 2017 από τη Βιέννη (VIE) προς το Κάιρο (CAI). Η προγραμματισμένη ώρα αναχώρησης ήταν στις 22:15 και η προγραμματισμένη ώρα άφιξης στις 01:45 της επομένης. Η πτήση ματαιώθηκε στις 24 Ιουνίου 2017· η εναγομένη πραγματοποίησε νέα κράτηση για λογαριασμό των εναγόντων, με τη συναίνεσή τους (ήτοι τη συναίνεση των νόμιμων εκπροσώπων), σε πτήση VIE – CAI με προγραμματισμένη ώρα αναχώρησης 10:20, στις 24 Ιουνίου 2017, και προγραμματισμένη ώρα άφιξης 13:50, στις 24 Ιουνίου 2017. Η απόσταση VIE – CAI, με βάση τη μέθοδο της μεγιστοκύκλιας διαδρομής, υπερβαίνει τα 1,500 χιλιόμετρα αλλά είναι βραχύτερη από τα 3,500 χιλιόμετρα. Η εναγομένη κατέβαλε σε καθέναν από τους ενάγοντες, εξωδίκως, το ποσό των 200 ευρώ.

Οι ενάγοντες, στηριζόμενοι στο άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο γ΄, σε συνδυασμό με το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού 261/2004, ζητούν να τους καταβληθούν (επιπλέον) 200,00 ευρώ στον καθένα και ισχυρίζονται ότι δικαιούνται την πλήρη αποζημίωση που προβλέπεται στο άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού. Μολονότι δεν αφίχθησαν με καθυστέρηση στο CAI, ωστόσο αφίχθησαν πολύ νωρίτερα σε σχέση με τον αρχικό προγραμματισμό, πράγμα που τους προκάλεσε εξίσου σημαντική επιβάρυνση όπως σε περίπτωση πολύ καθυστερημένης άφιξης. Δέχθηκαν την επίμαχη αλλαγή κράτησης μόνο για τον λόγο ότι, στην περίπτωση της εναλλακτικώς προσφερθείσας αλλαγής κράτησης, θα είχαν απωλέσει δύο ημέρες διακοπών [σελ. 3 του πρωτοτύπου].

Η **εναγομένη** αμφισβητεί το αίτημα της αγωγής, ζητεί την απόρριψή της και ισχυρίζεται ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις μείωσης της αποζημίωσης σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 261/2004.

Με την εφεσιβαλλόμενη **απόφαση**, το πρωτοδίκως επιληφθέν Bezirksgericht Schwechat (ειρηνοδικείο του Schwechat) απέρριψε το αίτημα της αγωγής. Στηριζόμενο στα εισαγωγικώς παρατιθέμενα αναμφισβήτητα πραγματικά περιστατικά, έκρινε από νομικής απόψεως ότι, με βάση το σαφές γράμμα του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 261/2004, η διάταξη αυτή εφαρμόζεται και στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο επιβάτης φθάνει στον τελικό προορισμό του με προγενέστερη [της ματαιωθείσας] πτήση. Οι ενάγοντες δεν υπέστησαν απώλεια χρόνου λόγω της καθυστέρησης· είχαν μάλιστα περισσότερο χρόνο στη διάθεσή τους στον τόπο των διακοπών τους. Δεδομένου ότι οι ενάγοντες είχαν την ευχέρεια να επιλέξουν είτε την χρονικά προγενέστερη πτήση είτε ενδεχομένως μια άλλη πτήση ή ακόμη και να μην ταξιδέψουν καθόλου και να ζητήσουν να τους επιστραφεί το αντίτιμο του εισιτηρίου, η τελολογική συστολή του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 261/2004 δεν ενδείκνυται.

Οι ενάγοντες άσκησαν **έφεση** κατά της απόφασης αυτής, ζητώντας από το αιτούν δικαστήριο να μεταρρυθμίσει την εφεσιβαλλόμενη απόφαση, προκειμένου να γίνει δεκτό το αίτημα της αγωγής. Οι ενάγοντες υποστηρίζουν ότι, με βάση το προφανές πνεύμα και τον σκοπό του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 261/2004, πρέπει να «ανταμείβονται» οι αερομεταφορείς οι οποίοι, σε περίπτωση ματαιώσης, μεριμνούν για τη χρονικά εγγύτερη εναλλακτική μεταφορά. Ωστόσο, η στενή αυτή χρονική συνάφεια, η οποία δικαιολογεί την εν λόγω «ανταμοιβή», δεν υφίσταται στην περίπτωση μιας κατά περίπου δώδεκα ώρες χρονικά προγενέστερης εναλλακτικής μεταφοράς.

Η εναγομένη, με το **υπόμνημα αντικρούσεως** της έφεσης που κατέθεσε, αντιτείνει, κατ' ουσίαν, ότι η κυριαρχική κρίση του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου δεν είναι εσφαλμένη.

[σελ. 4 του πρωτοτύπου]

Το αιτούν δικαστήριο καλείται, δικάζον ως **δευτεροβάθμιο δικαστήριο**, να αποφανθεί σε δεύτερο και τελευταίο βαθμό επί των αξιώσεων των εναγόντων. Στο πλαίσιο αυτό, οφείλει, βάσει των εθνικών δικονομικών διατάξεων, [παραλειπόμενα] να περιοριστεί στην εξέταση νομικών ζητημάτων.

Επί του προδικαστικού ερωτήματος:

Στην υπό κρίση υπόθεση, πρέπει να εξεταστεί το ζήτημα αν η εισάγουσα εξαίρεση διάταξη του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 261/2004 χρήζει τελολογικής συστολής, υπό την έννοια ότι ο κανόνας αυτός πρέπει να μην εφαρμόζεται όχι μόνον όταν –στην προκειμένη περίπτωση που είναι κρίσιμο το στοιχείο β'– η ώρα άφιξης της εναλλακτικής πτήσης έπεται, κατά περισσότερο από τρεις ώρες, της προγραμματισμένης ώρας άφιξης της ματαιωθείσας πτήσης,

αλλά και όταν οι ώρες πραγματοποίησης της εναλλακτικής πτήσης προηγούνται, τουλάχιστον κατά την ίδια έκταση, των ωρών πραγματοποίησης της ματαιωθείσας πτήσης. Κατά την άποψη του αιτούντος δικαστηρίου, η τελολογική συστολή την οποία, επί της ουσίας, ζητούν οι ενάγοντες θα πρέπει να θεωρηθεί ότι ενδείκνυται εφόσον τα τιθέμενα στο άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 261/2004 χρονικά όρια παραβιάζονται κατά τρόπο πανομοιότυπο (ή τουλάχιστον παρεμφερή) προς την αντίθετη κατεύθυνση.

Συναφώς, πρέπει, κατ' αρχάς, να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι ο κανονισμός 261/2004 καθορίζει κατ' αποκοπήν ποσά αποζημίωσης και ρυθμίζει τα οικεία δικαιώματα χωρίς να τα συναρτά με την πραγματική ζημία που υφίσταται ο επιβάτης λόγω της ματαίωσης ή της καθυστερημένης άφιξης στον τελικό προορισμό. Επομένως, δεν μπορεί να είναι κρίσιμο το αν η συγκεκριμένη υπό κρίση πτήση αποτελεί πτήση μετάβασης ή πτήση επιστροφής από τον τόπο κατοικίας του ενάγοντος· ομοίως, ούτε ο σκοπός του αεροπορικού ταξιδιού μπορεί να έχει καθοριστική σημασία. Έχοντας ως αφετηρία την ως άνω επιβεβλημένη κατ' αποκοπήν και τυποποιημένη προσέγγιση, πρέπει όμως να ληφθεί υπόψη ότι η σε σημαντικό βαθμό πρόωρη (σε σχέση με την κρατηθείσα πτήση που ματαιώθηκε) αναχώρηση από τον τόπο αναχώρησης μπορεί να συνεπάγεται για τον επιβάτη εξίσου σημαντική βλάβη όσο και η καθυστερημένη άφιξη στον τελικό προορισμό, με βάση τα κριτήρια του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού. Σε περίπτωση που [σελ. 5 του πρωτοτύπου] η εν τοις πράγμασι μετάθεση σε προγενέστερο χρόνο αφορά, επί παραδείγματι, την αναχώρηση από τον τόπο των διακοπών ή τον τόπο της επαγγελματικής δραστηριότητας του επιβάτη στην αλλοδαπή, ο επιβάτης αυτός ενδέχεται να υποστεί την ίδια βλάβη όπως στην περίπτωση της καθυστερημένης μετάβασης, την οποία είχε προδήλως κατά νου ο νομοθέτης του κανονισμού κατά την καθιέρωση της προβλεπόμενης στο άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού δυνατότητας μείωσης της αποζημίωσης. Ακόμη όμως και στην περίπτωση της πρόωρης μετάβασης πρέπει να γίνει δεκτό ότι ο χρονικός προγραμματισμός του επιβάτη, έστω και αν δεν αφορά την ίδια την πτήση, μπορεί να διαταραχθεί σημαντικά, παραδείγματος χάριν επειδή οι ενέργειες που καθίστανται αναγκαίες λόγω της πρόωρης έναρξης του ταξιδιού προκαλούν να συνεπάγονται σημαντικές δυσχέρειες.

Δεδομένου ότι το ανωτέρω ζήτημα –εξ όσων γνωρίζει το αιτούν δικαστήριο– δεν έχει ακόμα αποσαφηνιστεί στη νομολογία του Δικαστηρίου και δεν προκύπτει επίσης ότι έχουν εκδοθεί αποφάσεις εθνικών δικαστηρίων με αντικείμενο την αποσαφήνιση του ζητήματος αυτού, το αιτούν δικαστήριο κρίνει ότι οφείλει να υποβάλει αίτηση προδικαστικής απόφασεως.

[παραλειπόμενα]

Landesgericht Korneuburg (πρωτοδικείο του Korneuburg) [παραλειπόμενα]

Korneuburg, 16 Ιουνίου 2020

[παραλειπόμενα]